

MUNKANAPLÓ

A REFORMÁTUS KÁNTOR BA HALLGATÓINAK SZAKMAI GYAKORLATAIHOZ

NÉV

DEBRECENI REFORMÁTUS HITTUDOMÁNYI EGYETEM

HALLGATÓI FÜZETEK KÁNTOR SZAK

A szak célja olyan református kántorok képzése, akik elméletileg megalapozott zenei, pedagógiai és pszichológiai ismeretekkel, valamint gyakorlati felkészültséggel rendelkeznek ahhoz, hogy gyülekezeteinkben és iskoláinkban egyházzenei munkát végezzenek. Rendelkeznek megfelelő egyházi- és társadalomismerettel, hogy zenei szolgálatuk és pedagógiai munkájuk nyomán a gyülekezeteket református hitükhöz, egyházukhoz hű, felelősséget vállaló, közösségileg aktív tagokként szolgálják. A képzés célja, hogy a hallgatókat felkészítse a kántori szolgálat – színvonalas, igényes, sokoldalú felkészültséget kívánó, az evangélium üzenetét énekekben, zenében átadni képes – tartalmas végzésére.

A Kántor BA alapképzési szakra jelentkezés előfeltételei:

A Kántor szak kis szakként, évfolyamonként maximum 3-5 fő tervezett hallgatói létszámmal működik. A középiskolát befejezők számára, de a jelenleg szakirányú végzettség nélkül is kántorizálóknak BA alapszakként ad szakirányú végzettséget. Lineáris képzésben a felvételnél megfelelő kompetenciákkal, a tanító és hitélet szakjain hallgatók is igénybe vehetik a képzés kínálta lehetőséget.

A jelentkezés előfeltétele az alkalmassági vizsga, melynek részei:

1. Hangszerjáték: bemutatni billentyűs, (legalább a zeneiskola 3. osztályának megfelelő nehézségi szintű), hangszeren (zongora vagy orgona) előadott két szabadon választott művet;
2. Egyházi énekismeret: A Református Énekeskönyv 10 szabadon választott éneke, első versszakkal, kotta nélkül, a többi verssel kottából;
3. Egyházismereti elbeszélgetés: az alpműveltség részét képező általános bibliai és egyháztörténeti témákat érintően. A felkészülést segíti a *Teológiai alapismeretek* című könyv, mely megvásárolható az egyetem jegyzetboltjában.

Többlet pontokat jelenthet: legalább három évfolyam állami zeneiskolai (igazolt) billentyűs hangszer tanulmány, a Református Egyház által szervezett Kántorképző tanfolyami befejezett C vagy D csoport (oklevél vagy tanúsítvány bemutatásával; bármilyen (állami képzésben igazolt) hangszeres zeneiskolai befejezett tanulmány; ének-zene érettségi vizsgát igazoló dokumentum.

A felvételi elbírálás az 1-2 bekezdésben rögzített meghallgatásokat és felmérést követően a Felvételi Bizottság szóbeli, egyéni elbeszélgetés (3. bekezdés) keretében felméri a jelentkezők: református egyházi kötődését, gyülekezeti szakmai kapcsolatait; egyházismeretét; református hitvallásos és a választott hivatás iránti elkötelezettségét; szóbeli kifejezőképességét; pályaalkalmasságát.

A Kántor szakon csak nappali, teljes idejű képzést hirdetünk a képzés gyakorlati jelleg miatt.

A tanulmányok során megszerzett ismeretek ellenőrzése, az értékelés módjai:

Az ismeretek ellenőrzési rendszere részben egymásra épülő, részben egymástól független aláírások, zárthelyi dolgozatok, gyakorlati minősítések megszerzéséből, vizsgák letételéből, gyakorlatok elvégzéséből, szakdolgozat elkészítéséből és megvédéséből, valamint a záróvizsga letételéből tevődik össze. Az ismeretek ellenőrzésének módjai: kollokvium, gyakorlati jegy, minősített aláírás. A vizsgákra vonatkozó előírásokat az egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata határozza meg.

Kötelező szigorlatok: szakmai (egyházzenei) szigorlat a negyedik szemeszter végén kötelező, magába foglalja több szaktárgy tématerületeit. (hymnológia, liturgika, zenetörténet)

Szakdolgozat: olyan jelentős volumenű, szakmai munkán alapuló tanulmány, amelynek témája a kántor szak oktatói által meghirdetett szakdolgozati témák közül szabadon választható, illetve a hallgató kezdeményezésére a kántor szak és a hittudomány területéről jelölhető ki. Szakirodalmi adatok és saját gyakorlati tapasztalatok felhasználásával készített, a képzési terület valamely tárgyköréből választott írásos elemzés, amely bizonyítja, hogy a hallgató képes az elsajátított tudás gyakorlati alkalmazására. Tükrözi a hallgató tájékozottságát, szintetizáló képességét a téma feldolgozásában és értelmezésében, a témára vonatkozó szakirodalomban, valamint szakmai ítélőképességét az eredmények elemző, kritikai és összegző áttekintése során. A tényfeltárás és az értelmezés területén szakmailag értékelhető eredményt nyújt, és ilyen módon dokumentálható, hogy a hallgató elsajátította és alkalmazni tudja a tudomány-terület fogalmi eszközeit és módszereit.

Záróvizsga:

A záróvizsgára bocsátás feltétele: az előírt tanulmányi kötelezettség teljesítése és a bírálók által elfogadott szakdolgozat benyújtása. A Kántor Szakon előírt tantárgyi követelményi rendszerben megjelölt vizsgák sikeres teljesítése, a tanszékek által meghirdetett szakdolgozati témák egyikéből időben benyújtott szakdolgozat elkészítése, a tanítási gyakorlatok sikeres, zárótanítással történő teljesítése.

A záróvizsga részei: a szakdolgozat és védése, valamint a komplex szóbeli vizsga és a kántori szolgálatot lezáró vizsgahangversenyre adott érdemjegy, továbbá a szakmai gyakorlatok összegző érdemjegyeinek átlagából számított minősítés. A komplex szóbeli vizsga tételsora a szakra jellemző specifikus, komplex ismeretek számonkérésére tekint, különös tekintettel az elérendő szakmai kompetenciák megjelenítésére, számonkérésére. A kántori szolgálat (összefüggő szakmai gyakorlat) végén rendezett záróhangverseny egy nyilvános, zenés áhítat formájában bizottság előtt teljesített szolgálat, melynek része a liturgikusan éneklő csoport vezénylése önállóan betanított anyaggal és a jelölt orgonajátéka, kántorizálása a liturgikus tartalomhoz illő kísérettel, liturgikus keretben.

A záróvizsga minősítése: három érdemjegy számtani átlagának eredménye, a szakdolgozat és védésének, a kántorjelölt szóbeli feleletének, és a nyilvános hangszeres kántori vizsgaszolgálatnak (orgonajáték és kórusvezetés) érdemjegye.

A szakdolgozati témaválasztás gyakorlata

Oktatók által megajánlott témajavaslatból, hallgatói kezdeményezésből történik szaktanári témavezetéssel.

A gyakorlati képzés, a Kántor szakos hallgatók szakmai gyakorlata:

A tanulmányok ideje alatt a hallgatók négyféle gyakorlati képzési formában vesznek részt:

1. Egyházzenei gyakorlat
2. Vezénylési gyakorlat
3. Gyülekezeti és iskolai énektanítás
4. Kántori szolgálat (összefüggő szakmai gyakorlat)

A Kántor szak szakmai terepgyakorlatainak helyszínei:

1. Dóczy Gedeon Református Gimnázium Debrecen
2. Kölcsey Ferenc Református Gyakorló Általános Iskola Debrecen
3. A hallgató lakó/szolgálati helyének református intézménye/gyülekezete

A fenti, -külső helyszíneken is történő- szakmai gyakorlat a képzés specifikus feladataihoz igazodva református iskolai/szolgálati környezetben történik. A helyszín megválasztásánál kezdetben a személyes szakmai kapcsolat, az adott szaktanár/intézmény/szolgálat referenciái voltak meghatározóak, de az évek során ez az együttműködés állandósult. A gyakorlatvezetőkkel az egyetem vezetése szerződést köt. A gyakorlatvezető szemeszterenként igazolja a képzésben való részvételt, a gyakorlat végén írásos jellemzést adva a hallgatóról. A **Gyülekezeti és iskolai énektanítási gyakorlatokat (K060, K061)**, és az **Egyházzenei gyakorlatok (K020, K021, K022, K023)** kurzusait a hallgatóval/szaktanárral/intézménnyel egyeztetve a szaktantárgy elméleti oktatója szemeszterenként legalább egyszer látogatja és szakmai tanácsaival segíti, egyben a folyamatos pedagógiai követést biztosítja. A kurzusok utolsó félévében (K061 és K023), a gyakorlat végén a jelölt alkalmasságáról bemutató tanítás/foglalkozás/reggeli áhítat megtartásával ad számot a szaktanár/szakoktató/intézményi képviselő jelenlétében. Az érdemjegy, a gyakorlatvezető/lelkész és a szaktanár közös szakvéleményén alapszik.

A **Kántori szolgálat (összefüggő (4hetes) szakmai gyakorlatának (K 002)** megszervezését a hallgatók maguk kezdeményezik, többnyire a lakóhelyük vagy jelenlegi aktív szolgálati helyük gyülekezeti közösségeiben. Cél, hogy a hallgató a szaknak megfelelően sajátítsa el a differenciált ismeretanyag által közvetített elmélet gyakorlati alkalmazhatóságát, fejlessze saját készségeit és kompetenciáit, megismerje a kántori tevékenység sokrétű, szerteágazó feladatait a gyakorlat oldaláról. Itt is a gyakorlatvezető/lelkész igazolja a képzésben való részvételt, a gyakorlat végén írásos jellemzést adva a jelöltről. A hallgató *gyakorlati munkanapló* vezetésével rögzíti tevékenységét és megszerzett

tapasztalatáról a kurzus végén az oktatóknak gyakorlatkísérő szemináriumon reflektál. A hallgató, a fenti feltételek teljesítését követően kapja meg munkájának érdemjegyét.

A négy hetes szolgálat teljesítésének módja a 6. szemeszterben:

1 hetes kántori gyakorlat Karácsony előtt

1 hetes kántori gyakorlat Húsvét előtt

2 hetes kántori gyakorlat egyéb időben

A **Vezénylési gyakorlat (K130, K131, K132, K133, K134)** kurzusainak végső célja, hogy alkalmassá tegye, és felkészítse a hallgatókat az elméletben megtanult, megismert művek betanítására, vezénylésére, a gyülekezet/közönség/előtti megszólaltatásra. Rendelkezzen a hallgató mindazokkal a képességekkel, amelyek alkalmassá teszik gyülekezeti, iskolai kórus szervezésére, betanítására, műsorválasztásra, a kórusművek koncertszerű vezénylésére. Legyen képes a kórusmunka-folyamat megtervezésére, a hatékony próba szervezésére és vezetésére, a homogén kórus-hangképzés folyamatos fejlesztésére, a karvezetés manuális, technikai feladatainak szakszerű elsajátítására. A megtanult ismereteket az intézmény kórusával gyakorolják a hallgatók. A Vezénylési gyakorlat stúdiumot lezáró félévében (K134) legalább három kórusmű saját betanítás utáni nyilvános vezénylésével, szakmai oktatók értékelésével kapják meg érdemjegyüket.

A szakmai képzés része a hallgatói **öntevékeny zenei együttesek** munkája. Jelentős szakmai múlttal rendelkezik az egyetem Vegyeskara a kántor szakos hallgatók közreműködésével. Az énekkar látja el az intézmény istentiszteleti alkalmainak szolgálatát. Közreműködnek az intézmény rendezvényeinek zenei szolgálatában (doktoravató, nemzeti, egyházi ünnepi alkalmak, stb.), de intézményközi/szolgálati kapcsolatokban is részt vesznek: pl.: II. Rákóczi Ferenc Kórustalálkozó Beregszász (Kárpátalja). Az elmúlt öt évben egyházzenei szolgálatokon énekeltek Berekböszörmény, Bocskai kert, Debrecen-Józsa, Debrecen Szabadságtelep, Kántorjánosi, és Kismarja református gyülekezeteiben. Az ökumené jegyében közreműködtek a debreceni Megtestesülés Templomban, jótekonysági hangversenyeken énekeltek a Református Alapítvány javára és részt vettek református oktatási intézmények hagyományos adventi/karácsonyi koncertjein.

ALAPSZABÁLYOK AZ ISKOLAI GYAKORLATRA JELENTKEZŐ HALLGATÓK SZÁMÁRA

1. A hallgató köteles megismerni és maradéktalanul megtartani gyakorló-iskolája házirendjét.
2. A gyakorlóiskola tanárainak megszólítása: tanárnő, tanár úr.
3. A látogatandó órákra, foglalkozásokra a hallgató pontosan érkezék meg! Az órát tartó tanártól kért előzetes engedély alapján lehet csak órát látogatni.
4. A látogatás ideje alatt beszélgetni, mással foglalkozni tilos.
5. A hallgató megjelenésével (öltözködés, hajviselet, smink, ékszer stb.) tükrözze az iskola hagyományos követelményeit! Törekedjék az egyszerű, ízléses, ápoltság, a szélsőségeket kerülő, mértéktartó öltözködésre!
6. A tanítási órákon, foglalkozásokon, illetve iskolán kívüli kapcsolatokban is az iskola tanáraival szemben támasztott követelmények a mérvadók a hallgatókra nézve is.
7. Törekedjék a hallgató arra, hogy a gyakorlóiskola megszokott rendjét, munkáját jelenlétével, megnyilvánulásaival ne zavarja!
8. Fokozott figyelmet fordítson a hallgató a helyes és szabatos, igényes nyelvhasználatra.
9. A hallgató minden igyekezetével segítse a vezetőtanár és az iskola munkáját! Viselkedése, viszonyulása legyen korrekt, lojális és tisztelettudó!
10. A munkanapló napra készen kell vezetni, és az elvégzett munkát folyamatosan láttamoztatni kell. Ez a napló a hiteles bizonylata a hospitálások és a gyakorlótanítások elvégzésének.
11. Gyakorló tanításon a hallgató tudása legjavát adva alaposan készüljön fel az óráira, kérje és fogadja el vezetőtanárának tanácsait, segítségét és bírálatát!
12. Hiányzás (betegség, rendkívüli akadályoztatás) esetén a hallgató köteles a vezetőtanárát előző napon telefonon értesíteni.
13. A hallgató jogosult igénybe venni gyakorlóiskolája szolgáltatásait (büfé, menza, kollégium, fénymásolás, könyvtár stb.).
14. A hallgató tartsa tiszteletben a református iskola nevelési és oktatási céljait, hagyományait, teljes szokásrendjét, a benne dolgozók és tanulók hitből fakadó meggyőződését!
15. A hallgatónak tudnia kell, hogy csak akkor lesz a munkája hatékony és tiszteletet parancsoló a gyerekek előtt, ha önmaga is ezt a tisztelet tudását és az érett, felnőtt, felelősségteljes magatartást sugározza.

hallgató

AZ EGYETEM ELVÁRÁSAI, KÉRÉSEI A GYAKORLÓISKOLAI FELADATOKAT ELLÁTÓ ISKOLÁK IGAZGATÓIHOZ, VEZETŐTANÁRAIHOZ

1. A hallgatókkal az első találkozáskor ismertessék iskolájuk szokásrendjét, szabályait, hagyományait; adják át a házirend egy példányát és követeljük meg annak megtartását!
2. A vezetőtanár körültekintő szakmai és pedagógiai vezetéssel gondozza, irányítsa a hallgatók munkáját, adja meg a szükséges segítséget!
3. Állandóan segítse, és következetesen ellenőrizze a hallgatók órákra való felkészülését! Csak megnyugtatóan felkészült hallgatóknak engedjen órát tartani!
4. A vezetőtanár köteles jelen lenni a hallgató által tartott órákon, foglalkozásokon.
5. Minden megtartott órát külön értékelni kell szakmai, didaktikai és általános pedagógiai szempontból is (a javasolt szempontokat lásd a mellékletben).
6. Az esetleges hibákat, tévedéseket óra közben nem korrigálhatja a vezetőtanár, óra után viszont kötelessége ezekre felhívni a jelölt figyelmét.
7. A tanári önkontroll kifejtése érdekében az egyes órák értékelését célszerű a hallgató saját munkájáról alkotott véleményének elmondásával kezdeni.
8. Ha a hallgató által adott osztályzat feltűnően irreális, a következő tanóra elején módosíthat rajta az osztály előtti tapintatos indoklással.
9. Dolgozatot javíttatni a hallgatóval csak abban az esetben lehet, ha azt a vezetőtanár is ellenőrzi és jóváhagyja.
10. A vezetőtanár a tanítványok előtt a hallgatóról elmarasztaló megjegyzést nem tehet, negatív véleményt nem nyilváníthat.
11. A vezetőtanár ismerje meg a hallgatók számára előírt szabályokat (1. a Munkanapló megfelelő oldalait). Ha a hallgató ezek bármelyikét megszegi, a vezetőtanár minden esetben következetesen figyelmeztesse!
12. A vezetőtanár köteles írásban értesíteni a Debreceni Református Hittudományi Egyetemet hitoktatójelöltjének zárótanításáról egy héttel az óra előtt (hely, idő, osztály, tantárgy, tanítási anyag).
13. A zárótanításra a szaktárgyi munkaközösség egy tagját, illetve az iskolavezetés képviselőjét meg kell hívni.
14. A vezetőtanár köteles jellemzést, minősítést küldeni az egyetemnek a hitoktatójelölt munkájáról, emberi magatartásáról.
15. Iskolájuk belső ügyeit, konfliktusait, a növendékek életének intim vonatkozásait ne taglalják a jelöltek előtt!
16. Törekedjenek arra, hogy vezetésük stílusa kedves, ösztönző, bátorító, önbizalmat adó, de fegyelmet és igényes munkát követelő legyen!
17. A zárótanítás minősítése semmiképpen se legyen formális vagy elvtelenül elnéző. Felelősséggel mérlegeljék, hogy a jelölt alkalmas-e és milyen mértékben arra, hogy középiskolai tanárként akár a hazai országos, akár a református iskolarendszer pedagógusa legyen!

IGAZOLÓ LAP
AZ EGYHÁZZENEI GYAKORLATON VALÓ SZOLGÁLATOKRÓL
(K020 K021 K022 K023)

3. félév (K020): a reggeli áhítaton való harmónium -orgonajáték, énekvezetés teljesítését
igazolom

Gyakorlóhely: _____

Dátum: _____, 20__ hó _____ nap _____

aláírás
P. H.

4. félév K021): a reggeli áhítaton való harmónium-orgonajáték, énekvezetés teljesítését
igazolom

Gyakorlóhely: _____

Dátum: _____, 20__ hó _____ nap _____

aláírás
P. H.

5. félév K022): a reggeli áhítaton való harmónium-orgonajáték, énekvezetés teljesítését
igazolom

Gyakorlóhely: _____

Dátum: _____, 20__ hó _____ nap _____

aláírás
P. H.

6. félév K023): a reggeli áhítaton való harmónium-orgonajáték, énekvezetés teljesítését
igazolom

Gyakorlóhely: _____

Dátum: _____, 20__ hó _____ nap _____

aláírás
P. H.

HOSPITÁLÁS IGAZOLÁSA

Gyülekezeti és iskolai énektanítás K060

az iskola pecsétje

	Dátum	Osztály	Tantárgy/ Tevékenység	A foglalkozás tárgya, témája	A foglalkozást tartó tanár neve	A tanár kézjegye
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
13.						
14.						
15.						

HOSPITÁLÁS IGAZOLÁSA

Gyülekezeti és iskolai énektanítás K061

az iskola pecsétje

	Dátum	Osztály	Tantárgy/ Tevékenység	A foglalkozás tárgya, témája	A foglalkozást tartó tanár neve	A tanár kézjegye
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
13.						
14.						
15.						

A TANÍTÁSI GYAKORLATOK IGAZOLÁSA

Gyülekezeti és iskolai énektanítás K060

az iskola pecsétje

	Dátum	Osztály	Tantárgy (foglalkozás)	Az óra (foglalkozás) tárgya, témája	A vezetőtanár aláírása
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					

A TANÍTÁSI GYAKORLATOK IGAZOLÁSA

Gyülekezeti és iskolai énektanítás K061

az iskola pecsétje

	Dátum	Osztály	Tantárgy (foglalkozás)	Az óra (foglalkozás) tárgya, témája	A vezetőtanár aláírása
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					

Javasolt megfigyelési szempontok a tanítási órára, illetve az órán kívüli nevelői tevékenység tanulmányozására

- a tanítási óra célja és tartalma
 - helyesen határozta-e meg a tanár az óra feladatát
 - megvalósította-e a kitűzött feladatokat
 - a kitűzött feladatok mennyiben feleltek meg a tantervi követelményeknek, valamint
 - a tanulók életkori sajátosságainak
 - a tudományosság és rendszeresség elvének
-

- a tanítási óra megszervezése és felépítése
 - az órán alkalmazott módszerek
 - a tanítási egység tartalmi struktúrája
 - a tanítás tartalmának korszerűsége
 - az ökonómiai szemlélet érvényesítése
-

- a tanítási egység kapcsolata a gyakorlattal
 - az önértékelés, önismeret fejlesztése
 - a kommunikációs képesség fejlesztése
 - a személyiségfejlesztés, ill. a közösség kialakításának módszerei
 - a tanulók, diákcsoportok magatartásbeli megnyilvánulásainak megfigyelése
 - a tanári attitűd szerepe
-

A ZÁRÓTANÍTÁS IGAZOLÁSA
Gyülekezeti és ifjúsági énektanítás K061

Időpont:

Osztály:

Az óra anyaga:

Vezetőtanár:

Az iskola képviselője:
.....

Az egyetem/szak képviselője:

A vezetőtanár szakvéleménye a tanárjelölt tanítási gyakorlatáról és a zárótanításról:

Minősítés: _____

Vezetőtanár

P.H.

**ÖSSZEFÜGGŐ KÁNTORI SZOLGÁLAT K002
AZ ALKALMAK LÁTOGATÁSÁNAK IGAZOLÁSA**

a gyülekezet pecsétje

	Dátum	Hely	Foglalkozás	Az alkalom tárgya, témája	Az alkalom szolgálattevője	A lelki-pásztor kézjegye
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
13.						
14.						
15.						

Kántori szolgálat összefüggő szakmai gyakorlat K002

JEGYZŐKÖNYV

_____ a Debreceni Református Hittudományi Egyetem 3. éves kántor BA
szakos hallgatója a _____

_____ gyülekezetben

_____ lelkész irányításával töltötte el szakmai
gyakorlatát _____-től _____-ig

Ezalatt az alábbi szakmai feladatokkal ismerkedett meg:

A hallgató munkájának rövid jellemzése:

A szakmai gyakorlat ajánlott érdemjegye: _____

Dátum: _____

P.H.

gyakorlatvezető lelkész

IGAZOLÁS

A gyakorlatvezető lelkipásztor szakvéleménye a hallgató **Kántori szolgálat (K002)**
gyakorlatáról

(a jelölt hozzáállása, viselkedése, magatartása, érdeklődése, nyitottsága, stb.)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Igazolom, hogy a Kántori gyakorlatot (K002)
jól megfelelt - **megfelelt** - **nem felelt meg** minősítéssel teljesítette.

.....
Dátum

.....
Gyakorlatvezető lelkipásztor

P.H.

A hallgató megjegyzései, észrevételei:

(Az észrevételeknél kérjük jelezni, hogy melyik gyakorlatra vonatkozik, s a legrészletesebb elemzést a gyakorlatok végén kérjük)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dátum:

Aláírás: